

על הפרק

אבטחת איכות ברפת החלב – נקודת ציון בדרכו של הענף

באחד מימי ראשון האחרונים, במסגרת תוכנית "כלבוטק" בערוץ 2 בטלוויזיה, שודר קטע על אופן הורדת הקרניים באחת הרפתות הקיבוציות. מצלמות הטלוויזיה התמקדו מקרוב בתהליך שנראה אכזרי של קשירת העגלה בנזם לעול, חיתוך הקרן בקוצץ ושריפת הגדם עם להביו מפיח. כל זאת ללא הרדמה, תוך גרימת סבל גדול לעגלה שנראה בבירור בצילום קרוב של דמעה ארוכה שירדה על לחייה. השידור לווה במוסיקה דרמטית וביטויים מתלהמים של אורחים באולפן ומחוצה לו.

לא עזרו דבריו של דר' עודד ניר שזהו מקרה חריג ביותר ולא כך נוהגים בפועל והבעיה היחידה היא העדר הרדמת העגלה.

בהמשך לשידור התקבלו עשרות טלפונים ומכתבים נזעמים מאזרחים, לפני מחלבת תל אביב התקיימה הפגנה קולנית של "הירוקים", ועדת הכלכלה קיימה ישיבה שהסעיף הראשון שלה היה דיון בנושא הורדת הקרניים. באחד המושבים צילמו הוצאת פרה על שופל ואיימו לפנות לטלוויזיה, המפעיל סירב להרים את הפרה, מחשש לתביעות.

בעתיד צפויה החרפה בתגובות של הצרכנים על תופעות של צער בעלי-חיים ורווחתם.

לדעתי, תוכנית "כלבוטק" מהווה נקודת מפנה וציון דרך, בתהליך ייצור החלב בישראל.

מגמות שהולכות ומחמירות בעולם המערבי ובעיקר באירופה, צפויות להיכנס אלינו במהירות ויחייבו אותנו לשיפור נוסף בכללי ההתנהגות לבעלי-חיים ברפת. אנחנו נייצר חלב איכותי ברמה גבוהה, אך גם בתהליך מבוקר שיבטיח את בריאותה ורווחתה של הפרה והעגלה. הצרכן המודרני רוצה לדעת פרטים גם על תנאי המחיה והטיפול בבעלי-החיים שמייצר את המוצר, אותו הוא קונה.

לפני כשנה נולדה יוזמה משותפת למחלבת תנובה ולהתאחדות שקיבלה את השם "שביל החלב" והמטרה המרכזית שלה היא לבנות מערכת וולונטרית, מתוגמלת, משולבת ומאושרת של יצרני החלב ותנובה להבטחת שיפור איכות החלב הגולמי מהרפת ועד המחלבה.

הכוונה להמשיך את השיפור באיכות המוצר הסופי (החלב הגולמי) גם להתמקצעות בכל תהליך הייצור והטיפול בו עד המחלבה. שינוי זה הוא חלק בלתי נפרד מתפיסת איכות ובטיחות המזון ומייצג גישה מושלמת של שרשרת המזון מהרפת ועד השולחן.

המערכת אינה ISO אלא מעבר אליו ואינה באה במקום תקנות איכות החלב הקיימות. המצטרפים אליו יהיו חברי מועדון הולך ומתרחב של יצרנים שירצו לעבוד במערכת נהלי איכות המכסים את מכלול התחומים ברפת, כולל הזנה, ממשק וגידול, בריאות, חליבה, איכות הסביבה ועוד.

במפגש רב משתתפים שהתקיים לאחרונה, נבחרו צוותים של יצרנים עם מומחים בתחומם כדי להתארגן ולהגדיר את נוהלי העבודה שרובם נהוגים באופן שוטף ברפת, שבסופה של הדרך יקובצו לספר נהלים כללי ומאושר שיהווה את "התורה" לגדול בעלי-חיים וייצור חלב ויעלה אותנו לכיתה גבוהה בקשר שלנו עם עצמנו, הסביבה, הלקוחות והצרכנים הסופיים.

השידור בתוכנית "כלבוטק" מצא אותנו בתהליך שביזמתנו. אנחנו צופים את העתיד ונערכים אליו מרצון, מתוך הכרה עמוקה בצורך שלנו להתאים את הפעילות היצרנית לציפיות של הצרכן המודרני.

יוסי מלול